

Nutriëntenkring op paardenkracht

Paardenmest valoriseren via compostering of fermentatie

HET PROJECT IN HET KORT

Paardenmest vormt een **waardevolle meststof**, die bijvoorbeeld als grondstof kan dienen voor champignonsubstraatkweek, of als extra bemesting op eigen paardenweides, op één belangrijke voorwaarde: dat er geen wormbesmetting kan plaatsvinden. Momenteel vormt paardenmest echter **geen opbrengst voor de paardenhouder**, die zelfs kosten maakt om de mest extern af te zetten.

Met dit project wil DLV daar verandering in brengen en op zoek gaan naar **duurzame toepassingen van paardenmest**. Zo hebben we samen met vijf paardenhouders onderzoek gevoerd naar de **compostering van paardenmest**. De bedoeling was om na te gaan op welke manier paardenhouders paardenmest het best konden valoriseren op het eigen bedrijf, rekening houdend met zowel het wettelijke, financiële als praktische aspect. Concreet onderzochten we bijvoorbeeld of de **hoge temperaturen in het composteringsproces** de aanwezige parasieten kan doden en het **risico op wormbesmetting wegneemt**.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2019- 239
 Looptijd: 12/2019 tot 06/2022
 Subsidiebedrag: € 80.000

Een project van:

DLV (United Experts)

Samen met:

Universiteit Gent, Vlaco vzw, VZW Paardenpunt Vlaanderen, Quality Stud, Josse Janssens bvba, Stoeterij de Lindehoeve, Stal Imala, Yoki

[naar de databank >](#)

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- 1 **Compostering van paardenmest op het eigen bedrijf is mogelijk.** Het al dan niet werken met een potstal (i.e. een stal waar de mest wordt opgepot) heeft niet onmiddellijk een impact op de kwaliteit van de bekomen compost.
- 2 **Het wettelijke kader rond een circulair stalmestbedrijf** staat op dit moment ons circulaire doel in de weg. Als die wetgeving in de toekomst verandert, kunnen we **wel erkenning krijgen** als circulair stalmestbedrijf, wat interessant is in het kader van de mestafzet.
- 3 Het fermenteren van mest in de labo-opstelling doodde niet alle larven, maar de **composteerproeven van paardenhouders** gaven wel steeds een **voldoende hoge temperatuur**. De paardenhouders hebben ook **geen hogere wormenoverdracht** waargenomen bij hun dieren.
- 4 De **betrokken paardenhouders zijn positief** over de uitkomst van het project en de ervaring die ze konden opdoen. Ze zullen **doorgaan** met het **zelf valoriseren** en composteren van hun paardenmest.

KERNCIJFERS

1

brochure (papier + digitaal)

2

gebruikersgroepen en
webinars

1

eindevent bij Quality Stud

5

testlocaties bij
paardenhouders

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

- 1 Compostering van eigen paardenmest is mogelijk, maar het vraagt wel om een **aanzienlijke tijdsinvestering**: hopen omzetten, vochtigheid en temperatuur opvolgen ... Die inspanningen zijn belangrijk om een goede kwaliteit compost te bekomen.
- 2 Een **goede kennis van de mestwetgeving** of een **sterke begeleiding** op dat vlak zijn van groot belang. Er zijn veel voorwaarden waaraan voldaan moet worden, onder ander afhankelijk van de locatie van compostering, alsook regels over wat je er al dat niet mee mag doen ...
- 3 Om volledige zekerheid te bekomen over de effectiviteit van de hygiënisatie is **verder onderzoek nodig**. De labo-opstellingen uit dit project waren immers suboptimaal uitgevoerd. Het grootste probleem was het kunnen gebruiken van besmette mest.
- 4 Afhankelijk van de grootte van de paardenhouderij kan het **financieel voordeliger** zijn om **mest zelf te valoriseren** in plaats van extern af te voeren. Er moet wel rekening gehouden worden met de tijdsinvestering die het composteren met zich meebrengt.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

De **paardenhouders** die deelnamen aan het experiment zullen **verder zelf composteren**. Er zullen wellicht ook **andere paardenhouders gestimuleerd** worden om deze weg te ontdekken. De andere betrokken partners hebben ook **veel extra kennis opgebouwd** rond de compostering van paardenmest en zullen die meenemen in **toekomstig onderzoek**.

Het is de bedoeling binnen afzienbare tijd (en mits het bekomen van de nodige financiële middelen) een **nieuw onderzoek** te voeren rond de hygiënisatie van de spoelwormen bij compostering en fermentatie.